

Na vaše dotazy odpovídá prof. MVDr. Z. Knotek, CSc.

Veterinární poradna

Ráda bych se zeptala na váš názor na kastraci fen. V jakém věku ji doporučujete? Původně jsem vycházela z teorie, že je vhodné nechat fenu dorůst do tělesné dospělosti. Z tohoto důvodu jsem preferovala kastraci fen ve stáří od jednoho roku, až po prvním hárání. Nyní jsem však zaznamenala informaci o vhodnosti časně kastrace a rovněž někteří moji kolegové propagují tento přístup.

M. M., Jablonec

O kastraci a jejím významu již bylo napsáno nespočet pojednání a je naprosto evidentní, že existují přibližně tři skupiny chovatelů, kteří se v přístupu ke kastraci liší. První skupinou, kterou považují stále za velmi početnou, tvoří majitelé psů, kteří vyhledávají veterinárního lékaře v období, kdy se objeví první doprovodné problémy s háráním a nepříjemným dotíráním ostatních psů. Tyto komplikace se logicky většinou dostávají kolem stáří sedmi až deseti měsíců. Veterinární lékaři v takovém případě většinou správně doporučují přečkat první hárání a po odeznění všech příznaků říje nabídnou provedení kastrace. Druhou skupinou jsou chovatelé, kteří již od začátku, kdy si pořídili štěně, nechtějí zažít jakékoliv riziko neplánovaného krytí. Tito jsou prostřednictvím chovatelských časopisů informováni o trendech v zahraničí, tedy o provádění časně kastrace již v šestém až desátém týdnu. Jelikož se jedná o významné období, kdy jsou u štěňat dokončována základní profylaktická opatření, doporučoval bych provádět onu časnou kastraci o několik týdnů později, například až po dosažení stáří šesti měsíců. Z technického hlediska veterinárního zákroku není kastrace půlroční fenky nijak výrazně komplikovaná. Třetí skupinou jsou chovatelé, kteří nemají na otázku optimálního termínu kastrace feny jednoznačný názor a uvádějí argumenty pro i proti časně kastraci. Jedním z argumentů pro oddále-

ní termínu kastrace je teorie o vlivu endokrinních regulací na průběh maturace (dozrávání) organismu. Předpokládá se, že růst feny a plně funkční regulace metabolických procesů jsou podmíněny průběhem minimálně jedné plnohodnotné říje. Tato teorie má své odpůrce, kteří na příkladu časně kastovaných fen dokazují, že vyčkávání až do první říje není nezbytnou podmínkou zdraví feny. Faktem ovšem je, že například plná maturace pohybového aparátu se u jednotlivých plemen psů liší. Z tohoto důvodu je diskutabilní, zda jsou velmi časně kastrace skutečně optimálním postupem, zejména u psů velkých plemen. Nizozemští kolegové uvádějí určitá rizika, která může časná kastrace způsobit u určitých plemen, například u boxerů nebo dobrmanů. Konkrétně je zmiňována nepříjemná komplikace s vyšší četností případů močové inkontinence. Je patrné, že zcela jednoznačný názor ani mezi specialisty doposud nepanuje, nicméně lze doporučit určité kompromisní řešení. To spočívá v provedení kastrace u mladé feny menšího či středního plemene ještě před nástupem první zjevné říje a zároveň v dostatečném odstupu od dokončení vakcinačního protokolu. V tomto směru může být pro velkou skupinu plemen psů optimálním termínem pro kastraci fen dosažení věku šesti až sedmi měsíců.

V prodejně s chovatelskými potřebami mi nabídli nový typ krmení pro psa.

Jednalo se jen o malý vzorek o hmotnosti přibližně jeden kilogram.

Když jsem doma psovi nové krmení ukázala, zdálo se, že má o ně velký zájem. Přijal s chutí večerní krmení a také ranní dávku. Od odpoledne následujícího dne však nastaly vážné problémy. Pes se nejdříve dvakrát vyvracel a potom měl velmi řídkou stolici. Velice mě to polekalo, a tak jsem vyhledala veterinárního lékaře v obavě, zda se nemůže jednat o nějakou formu otravy. Lékař psovi předepsal úplnou jednodenní hladovku, pro následující tři dny jen

odvar z rýže a postupné přidávání granulí z původního krmení, na které je pes zvyklý. V prodejně, kde jsem nové krmení na ověření dostala, byli všichni velmi vstřícní, ale velice se našim potřím divili. Tvrdili, že podobně nabídli nové krmení nejméně dalším deseti majitelům a o žádných jiných případech zvracení nebo průjmu nic nevědí. Zajímalo by mne, co mohlo být příčinou takové nepříjemnosti?

K. A., Ostrava

Především je třeba opatrně přistupovat k nabídce krmení neznámého původu a zejména se vyhnout zkrmování čehokoliv z takzvaných rozbalovaných zásob. Z dotazu není jasné, zda se jednalo o tuto formu, nebo o originální balení v malé propagační dávce. Na každý pád by mělo být krmivo v originálním balení, které obsahuje i potřebné informace o výrobci, složení, datu výroby a době záruky. V případě reklamaci lze dokonce za aktivní spolupráce s výrobcem krmiva dohledat i konkrétní šarži a ověřit zpětně i její kvalitu. Pro psa je obecně vhodné využít krmivo, které se vám již dříve osvědčilo. Je správné, že případ byl řešen s rozvahou a trávicí komplikace byly zažehnány tím nejjednodušším a přitom účinným přístupem. Ačkoliv byla nabídka prodejcem zřejmě učiněna s dobrým úmyslem, před změnou na nový typ krmení se příště raději poraďte se svým veterinárním lékařem. Ten je seznámen se zdravotním stavem vašeho psa i s jeho případnými individuálními zvláštnostmi a může vám tak snadno pomoci předejít podobným nepříjemným komplikacím. Nepředpokládám, že by se v uvedeném případě jednalo o intoxikaci. Více pravděpodobnou variantou je nežádoucí reakce na určitou komponentu v krmivu nebo i nadměrný příjem nově nabízeného vzorku. V některých podobných případech se však jedná i o shodu nečekaných náhod a nelze vyloučit ani zcela jinou příčinu přechodného onemocnění, kdy nový typ krmiva mohl sehrát jen minimální nebo dokonce žádnou roli. I z tohoto důvodu bylo zcela správné, že byl případ řešen veterinárním lékařem. ■